

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:	
Yksi vuosikerta ..\$5.50	Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta ..\$1.60	Yksi kuukausi ..\$.60
Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:	
Yksi vuosikerta ..\$8.50	Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:	
One Year ..\$5.50	Six Months ..\$3.00
Three Months ..\$1.60	One Month ..\$.60

ASELEPONEUVOTTELUT ALETTU VENÄJÄN JA PUOLAN VÄLILLÄ PUOLAN JA VENÄJÄN EDUSTAJAT OVAT JO KOHDANNEET TOISENSA. LIITTOLAISET JATKAISIVAT SOTAA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., August 2, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

VARSOVA, heinäk. 31 p.—Puolan militaristinen edustajisto, joka lähti Varsovasta kello 9 eilen aamulla, meni ensimmäisen rintamalinjan poikki kello 8 eilen illalla. Pääministeri Witosille ilmoitettiin yhdeksän aikana, että edustajisto oli päässyt yhteyteen bolshevikki-edustajain kanssa Bresto-Litovskyn ja Baranovichyn välisellä tiellä.

Aseleponeuvottelut alkaneet.

Parisi, heinäk. 31 p.—Aseleponeuvottelut Puolan ja Siviili-Venäjä välillä ovat todellisesti jo alkaneet, tänne saapuneiden tietojen mukaan, mutta toimenpiteiden kerrotaan rajoittuvan ainoastaan tavallisiin muodollisiin aloitteluihin.

Bolshevikit yhä etenevät.

Lontoo, heinäk. 31 p.—Tänään ilmoitettiin bolshevikien onnistuneesti jatkaneen edistymistään. Moskovan tullen virallisen ilmoituksen mukaan ovat bolshevikit edenneet Brest-Litovskyn jo torstaina.

Bolshevikien ratsuvälikoukset ovat edenneet Itä-Preussin rajalle Varsovassa olevan Ranskan sotilas-lähetystön tiedonannon mukaan. Bolshevikien rintama ulottuu Suvalskista—joka on 50 mailia luoteeseen Grodnosta—enempi kuin 60 mailia pitkä, kohtaan, joka on melkein aivan pohjoispuolella Varsovan. Bolshevikit eivät ole suoranaisesti kulkeneet rajan yli Allensteinin ja Marienverderin, mutta veljeilevät jo

George on aikuisemmin määrätellyt. 4 Että Puolaa tulitaisiin lähään tavoin käyttämään siltana Saksan ja Venäjän välillä.

Ammukkeita kuletetaan Puolalle. Mitä tulee militaristiseen asemaan, niin on ilmennyt, että suuria liittoalaisten ammukevarastoja on matkalla Danzigista, Itämeren rannalla, Rumanlasta ja Tsekko-Slovakista Varsova kohden.

Nämä ammukkeet olivat alkuaan ajottu Denikin armeijalle, mutta viipyyvät matkalla niin kauan etteivät ne enää ehtineet hänen käyttäväkseen. Danzigista tulevat ammukeet on kuitenkin hiljakkoin lähetetty Puolaan erityisesti Puolan käytettäväksi.

Unkarin valkoses haluavat iskeä. Unkari on pyytänyt Suur-Britannialta ja Ranskalta lupaa hyökätä Siviili-armeijan kimppuun. Sellainen lupa tulisi samalla myöskin edellyttämään Unkarin armeijan tunnustamista, jonka aseistaisiin Unkarin rauhansopimus määräs. Liittolaiset viivyttävät Unkarin vaatimuksen hyväksymistä, korkeassa asemassa olevan ranskalaisen virkallisen kertomuksen mukaan, sentähden, että ne pelkäävät Unkarin vaativan pakkiokeimen liian monta myyntiä rauhansopimukseen.

Ranskan hallitukselle tänään tulleiden tietojen sanotaan paljastavan sen sokaan, että Latvia, Suomi, Unkari ja Rumania ovat kaikki halukkaita taistelemaan yhteisesti bolshevikkeja vastaan nyt mieluummin kuin olla pakotettuja taistelemaan sitä vastaan yksitellen myöhemmin. Tätä tarkotusta varten sanotaan näiden neljän maan tekevän esityksiä Ranskalle ja Suur-Britannialle moraaliseen y.m. avun saamiseksi. Tämän aseman, arvelaan korkeissa ranskalaisissa piireissä, olevan viimeisen kortin, mikä Ranskalla ja Suur-Britanniassa on käsissään pelattavana, jos tarpeellista Puolan pelastamiseksi.

HIILILAKKO MÄÄRÄTTY PÄÄTTYVÄKSI

Farrington, Illinoisin piirin esimies antanut määräyksen ennenkuin Lewis

SPRINGFIELD, Ill., 31 p. heinäk. —Odottamatta United Mine Workers järjestön yleismaailman presidentin John Lewisin määräystä hiililakon lopettamisesta, Illinoisin piirin hiilenkaivajien järjestön esimies Frank Farrington antoi julkisen kehotuksen lakkolaistalle palata työhön maanantaina.

"Lakko päättyy nyt Illinoisin hiilenkaivajien suorella voitolla" (1), lausuu Farrington. "Presidentti Wilsonin lupaus, että palkkakoitea kutsutaan koolle ja epätasaisuudet ojitetaan, tyydyttää mahdarien vaatimuksia."

Illinoisin valtiossa on 80,000 kivihiilenkaivajaa lakossa.

Edelläoleva toimenpide ei kuitenkaan edellytä lakon päättymistä, joskin se voi vaikuttaa lakkon häiritsevisti. Vasta maanantaina saadaan selville miten lakkolaiset itse suhtautuvat Farringtonin määräykseen. Indianassa ja Kansasissa on lakkotilanne ennallaan.

BELGIAN SOTILAAT TYYTYMÄTTÖMIÄ.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., August 2, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

BRUSSEL, heinäk. 31 p.—Tuhausia sotilaita kerääntyä eilen edustajakamarin edustalle, osottamaan tyytymättömyyttään siihen tapaan millä hallitus on kohdellut entisiä sotilaita, jotka vaativat että jokaiselle miehelle, joka palveli sodassa, on maksettava korvaus kaikki yhdellä kertaa.

RAUTATEILLE ANNETTU KORVAUSTA PUOLITOISTA BILJOONAA DOLLARIA TAVAROIDEN HINTOJA TULLAAN KOHOTTAMAAN KOLME TAI AINA VIISI KERTAA TÄMÄN HINNAN

WASHINGTON, 31 p. heinäk. —Valtioiden-välinen kauppakomissioni teki tänään päätöksen, valtuuttaen rautatiet korottamaan kyyti-, rahti- ja Pulmanvaunu-hintoja summalla, joka yhteensä tekee noin \$1,500,000,000 vuosittain.

Samat valtuudet luovutettiin kaupunkienvälisille sähkörautateille ja visseille laivayhtiöille, jotka ylläpitävät rahti- ja matkustajaliikettä suurilla sisäjärville ja rannikoilla.

Vaikutuksen hintojen kohoamiseen

Hallituksen entisen rautatietieturin, Walker D. Hines'in esittämien taloudellisten laskelmien mukaan tulee tämä myönnytyks korottamaan tavarain hintoja vähintään \$3,000,000,000 (kolme milj. dollaria) eli 3—5 kertaa enemmän kuin on rautatiiden tuotteen väittämä, että tavarain hinnat kohoavat vain kaksi kertaa sillä summalla.

Komissioni selittää.

Komissioni arvioi rautateihin sijoitetun pääoman \$18,900,000,000 (lähes 19 milj. dollariksi). Yhtiöt anomuksessaan olivat määrätelleet sijoitetun pääoman \$20,090,572,611, joten komissioni tuli vähentäneeksi yhtiön arvioiman 1,140,572,611 dollarilla. Komissioni arveli, että rautateiden osakkeenomistajien tulee saada sijoituksistaan 5.5 prosenttia korkoa sen lisäksi, kun on laskettu pois kaikki ylläpitokustannukset, siihen luettuna se \$600,000,000 palkankorotus, mikä äskettäin myönnettiin. Lisäksi tulee antaa 0.5 prosenttia "uuden kaluston hankkimiseen sekä liikenteen parantamiseen", joten todellisuudessa omistajat saavat kuusi prosenttia sijoituksistaan. Kumminkin on muistettava, että tämä prosenttilasku ei ota huomiansijottajien todellisia tuloja, sillä rautateiden pääoma voi lisääntyä — ja on lisääntynyt sodan aikana — ilman, että omistajien on tarvinnut lisätä sijoituksiaan.

Takaportti jätetty.

Elleivät rautatiet voida tämän korotuksen kautta maksaa sijoittajille 5.5 prosenttia korkoa, niin silin tapauksessa täytyy hallituksen Esch-Cummins'in lain mukaan täyttää vail-linki kansan varoista.

Yhtiöt väittävät, että rautatiet tarvitsevat nykyään, jos liikenne tahdotaan saada kuntoon, vähintään 3000 matkustajavaunua, 2000 veturia ja 100,000 rahtivaunua.

Miten Churchill kieräilee Venäjään nähden

Venäläinen tietotoimisto Rosta ilmoittaa että venäläisten viranomaisien käsiin on joutunut joukko Koltshakin olleita salaisia asiakirjoja, jotka ovat Koltshakin asiamiehen kenraali Golovinin allekirjottamia, joka on jättänyt salaisia tiedontantoja sekä Koltshakille että tämän ulkomissterille Sasonoville.

Niinpä julkaisee Pravda Golovinin raportin toukok. 6 päivältä, 1919, olen se päivä Lontoossa. Golovinin lausua siinä olevan välttämättömyyden, että suhteet Englannin sotaministerin Churchillin kanssa aletaan heti. Mutta Churchill on, kirjottaa Golovin, tähän saakka varovasti väittänyt kaikkea sotilasyhteyttä venäläisten kanssa, koska hän pelkää hyökkäystä vasemmalta ehkäpä myöskin oikealta ja Lloyd Georgan puolelta. Golovin kannattaa innokkaasti Judentshin rintaman muodostamista ja toukokuun 4 p:nä hän kertoo saaneensa tiedon, että Churchill varsin suuresti oli ihastunut Judentshin yritykseen ja että hän oli jättänyt erään Golovinin allekirjottaman tiedonannon kenraali Ratcliffille lähempää tutustumista varten. Golovin neuvotteli senjälkeen kenraali Ratcliffin kanssa strategisista toimenpiteistä sotaliikkeiden alkamista Pietaria vastaan. Saman päivän illalla kävi Golovin Churchillin luona. Tästä kohtauksesta kertoo hän seuraavasti:

"Churchill osottautui erittäin rakastettavaksi ja myötätuntoiseksi. Hän lausui, ettei hänellä aikaisemmin ollut tilaisuutta tavata Venäjän armeijan korkein viranomaisia vain siitä syystä, että hänen Venäjän tapahtumien omien etujen takia ja hetken poliittisen aseman huomioon ottaen täytyy pitää paljon salassa. Selitin hänelle lyhyesti yleisen tilanteen, kaikki sotilaalliset tarpeemme ja tein myös esityksiä niiden tyydyttävästä ratkaisusta. Vastauksessaan lausui Churchill:

1) Kysymys aseisten joukkojen luovuttamisesta teidän käytettäväkseen on valkein kysymys. Syynä siihen on, että englantilaiset työvän joukot eivät hyväksy aseellista sekaantumista, mutta tässä suhteessa tullen varmasti tekemään parhaan, silti mitään lupautta. Parlamentissa olen selittänyt, että uudet joukko-osastot ovat välttämättömiä Pohjois-Venäjän evakuoimien toimittamiseksi. Tällä vuorokaudella olen lähettänyt sinne kokonaista 10,000 vapaaehtoisia, jotka tulevat korvaamaan upuneet osastot, varsinkin demoralisoidut amerikalaiset ja rans-

LLOYD GEORGE UHMAA IRLANTIA

Lähetää yhä aseita Irlantiin itsenäisyysliikkeen tukemiseksi

LONTOO, heinäk. 31 p.—Puhuessaan tänään parlamentin alahuoneelle sanoi pääministeri Lloyd George, että mitä hyvänsä tapahtuinkin, ei Irlannin voida sallia erota Brittilästä valtakunnasta. Ampumatarpeita tullaan lähettämään ja rautatiemihele, jotka kieltäytyvät niitä käsittelemästä, tullaan heti erottamaan.

Vastatessaan kysymykseen Josko Irlantia tullaan kohtelevaan suopeasti senjälkeen kun se on rauhoitettu, enempi kuin mitä nykyinen Home Rule edellyttää, vasta hän, että hänen mielestään kaikki se mitä Irlannin pitäisi saada, sisältyy Home Rule määritelmiin.

Lakiesitys, jonka mukaan Irlannin rauhantoukkuksia tullaan käsittelemään, esitetään parlamentille ensi viikon ajalla. Bonar Law lausui, että lakiesitystä käsiteltäessä tullaan Irlannin rauhantoukkuudet ottamaan perinpohjaisen käsittelyn alaiseksi. Hän samalla vakuutti, että lakiesitys tullaan hyväksymään vähemmistön vastuksesta huolimatta ja sen määräykset toteutetaan ilman viivytystä.

Tilanne Irlannissa.

Dublin, heinäk. 31 p.—Taistelut poliisilain, sotilaiden ja kansanjoukkojen välillä jatkuvat yhä. Viimeisten kolmen päivän ajalla on kolme poliisilain, kaksi sotilasta ja yksi rikas maanomistaja saanut surmansa ja kansanjoukkojen tappiot ovat ainakin kaksi kertaa suuremmat. Haavoittuneita viime viikkojen taisteluista, on kaikki sairaalta täynnä. Rautatiemihele vakuuttavat saaneensa osittaisen voiton, sillä useimmissa paikoissa ovat ampumatarpeita ja sotilaita kuletettavat junat joutuneet seisomaan lähtöasemillaan, voimatta liikkua sen etemmäksi. He sanovat saaneensa käsiinsä myöskin erään hallituksen määrärahan, jossa ilmoitetaan ettei rautateitä ajeta enää pitkäaikaista käyttöä ampumatarpeiden kulettamiseen.

Irlantilaisten poliisien virasta eroaminen jatkuu yhä. Lisääntyvä väkijoukko, ja Sinn Feinin johtajat arvelevat että muutaman viikon kuluttua jää järjestys ylläpitämisen kokonaan englantilaisten käsiin, mikä edelleen lisää väestön kiukkuu hallitusta vastaan.

Debs vastustaa enempiä anomuksia

WASHINGTON, 1 p. elok.—Eugene V. Debs vastustaa jyrkästi enempiä toimenpiteitä tovereidensa taholta hankkia hänelle vapaus vankilasta anomuksilla Valkosen Taloon.

Kirjottaa Atlantin vankilasta, sanoo Debs, että niinkauan kuin hänen tovereitaan pidetään vankueudessa "rikollisina", niin kauan ei hän liidin halua vapautta. Debsin kirjelmä julkaistiin täällä tänään. Silinä hän sanoo m.m.: "Olkaa hyvä ja ilmoitakaa New Yorkin toverille, että minä, vaikka kiitollisena tunnustan kaiken mitä olette toimineet puolestani, jyrkästi vastustan, että enempiä veteomuksia jätetään puolestani presidentti Wilsonille. En halua enää osakseni erityistä huomiota, enkä tahdo enempiä kuin mitä toisille toverille annetaan."

Hommaavat yhä La Follettea ehdokkaaksi

DETROIT, 31 p. heinäk.—Howard F. Williams, Farmer-Labor puolueesta eronneen 48-komitean ryhmän varasemies, ilmoitti tänään, että senaattori Robert M. La Follette tulee olemaan heidän ryhmänsä presidentinehdokas ensi vaaleissa. Ryhmä pitää pian konventsiolin, jossa nimitys tehdään muodollisesti. Jos aiheet onnistuvat, tulee tämä puolue ottamaan nimekseen National Liberty Party.

Lahtarit jatkavat sosialistivainoa

(Kirjietieto)

HELSINKI, heinäk. 8 p.—Senjälkeen kun viranomaiset olivat hajoittaneet Sosialistisen Työväenpuolueen ja vanginneet joukon kongressiin osanottajia, niiden joukossa uuden puolueen hallinnon, päätti Helsingin kunnallisjärjestö julustautua puolueeksi ja asetti puoluehallinnon.

Tämäkään puoluehallinto ei ole voinut ryhtyä toimintansa; valkoinen terrori ja valnoaminen on nyt kohdannut tätäkin puoluehallintoa ja johtavia henkilöitä joita kaikkia valtiollinen poliisi etsiskelee.

Lukuisien uusien valtiokossyösten joukossa on erikoisesti mainittava syytös piirishteeri Lainetta vastaan, sentähden että Laine ei lainkaan tiedä milloin hän on tehnyt itsensä syylliseksi edes sellaisen rikoksen valmisteluun.

Karjalassa lasket. kommuunin perusteita

Karjalan Neuvosto-Vallan asioita valmistava vallankumoukseen antanut seuraavan julistuksen Karjalan kansalle, joka on siellä otettu mitä suurimmalla innostuksella vastaan:

Vuosisatoja on tsaarivallan raskas sorto Karjalan kansan vapaata kehitystä estänyt. Nyt on tuo sorron ies murtunut Venäjän työväen vallankumouksen ja puna-armeijan voittojen kautta. Venäjän neuvostovalta ojentaa nyt vapaalle Karjalan kansalle kätensä, kehottaa sitä Karjalan kansalle pystyttämään uutta työväkevä kansan yhteiskuntaa Karjalan työkansan neuvostokommuunina.

Nyt alkaa uusi aika, vapaan kansan rakennustyön aika. Karjalan kansan on saatava kouluja, kirjastoja ja sanomalehtiä omalla kielellään, sen kylin on rakennettava teitä, kansalle on hankittava elintarpeita, kalastajille on saatava tarveaineita — Karjalan metsiin on rakennettava sahalaitoksia. Kaikki kansan välttämättömät tarpeet on tyydytettävä. Tähän rakennustyöhön on Karjalan kansan käytävä vilpymättä käsiä. Riistäjän sorto on kaikiksi ajoiksi mahdottomaksi tehtävä.

Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea päätti kuluvan kesäkuun 7 p:nä muodostettavaksi Karjalan työkansan kommuunin, johon tulevat kuulumaan kaikki karjalaiset asumat alueet Aunuksen ja Arkanгийн läänissä. Karjalan työväkevä kansa, valtsemaansa edustajain kautta, asettakoon neuvostokoukussa oman neuvostovaltansa, Karjalan kommuunin hallintoa varten ja päättäkään siinä itse kauan aikaa laiminlyötyjen välttämättömien tarpeidensa tyydyttämistä. Järjestämään tätä työtä ja huolettaamaan kansan tarpeita siihen asti on asetettu vallankumoukseen valtuutuksella Karjalan Vallankumoukseen. Karjalan komitea kutsuu Karjalan työväkevä joukot luovaan uudistus-tööhön Karjalan maan ja kansan henkisen ja taloudellisen elämän elvyttämiseksi.

Tätä työtä varten tarvitaan rahaa. Mutta vaikka Karjalan jo Hankin paljon on täytyy sodasta kärsiä, uhkaa se taas uudelleen tulla sotatentäksi. — Suomen porvaristo uhkaa Neuvosto-Venäjää sekä Karjalaa hyökkäyssodalla. — Suomen kapitalistit ja keinottelijat jo ovat ryöstäneet parhaat metsät talonpojilta, osan ajaneet pois heidän konnaultaan ja osan sortaneet velkaorjuuteen. Nyt nuo suurriistäjät himoavat riistettäväksi Karjalan rikkaita metsiä ja mahtavia koekeä. Karjalan kansaa uhkaa samat kauhut, mitä se koko mennen vuoden keväällä, jolloin suomalaiset lahtarijoukot hyökkäessään Aunuksen ryöstivät ja tappoivat kansaa ja polttivat talonpoikain tiloja. Karjalan komitea vetoo

Suomen työtätekevään kansaan, ja luottaa siihen että Suomen työläiset estävät nuo Suomen lahtarinen rikolliset ryöstöt ja sotahommat.

Karjalaa Vallankumoukseen puolesta:

EDWARD GYLLING, JAAKKO MÄKI

Karjalaiset vastustavat Suomeen liittymistä.

Kesäkuun 18 ja 19 p:nä oli Karjalan Komitea Petroskissa, Aunuksen läänin pääkaupungissa. Ensimmäisenä päivänä oli kokous läänin "isopolkomin" ja paikallisen puoluekomitean kanssa. Tov. Gylling piti alussa lyhyen puheen, jossa huomautti, miten työväen vallankumouksen voitto Karjalassa täälläin tsaarin ja erilaisten valkokaartien vallalla kärsineelle Karjalan työkansalle on tuonut vapauden sorron ikeestä. Nyt voi täällä kansa vapaasti yhtyä omaan neuvostovaltaan sa. Toivoi, että venäläiset toverit tulevat hyvässä yhteydessä auttamaan jälkeille Karjalan työkansan kommuunina. Venäläiset toverit olivat erittäin myönteisiä ja näyttivät täysin ymmärtävän miten tärkeä Karjalan työkansan vapautukselle ja samoin valkosuomalaisen kiihotuksen vastustamiseksi oli Karjalan oman neuvostovaltan pystyttämisellä. Lupasivat kaikkiin puolin antaa apuaan.

Karjalaiset jotka olivat neuvostotoimissa, olivat asiaan innostuneita ja lehtien tiedot Karjalan työkansan kommuunin perustamisesta olivat kaikkialla herättäneet vastakaikua ja asiasta pohditun jo kaikkialla Karjalan kylissä ja moikeissä.

Mainittakoon vain, että Syvärin eteläpuolella asuvien vepsäläisten taholta komitealta kysyttiin, tuleeko kommuuni heidänkin alueensa käsittämään. Kokouksessa päätettiin asettaa yhteinen komitea Karjalan kommuunin ja Aunuksen läänin rajojen ehdotuksen laatimiseksi. Ehdotus tulisi olla valmis tämän kuun loppuun mennessä.

Heinäkuun 1 p:nä tulee Petroskissa pidettäväksi Aunuksen läänin Karjalan kuntien "isopolkimen" kokous, jossa Karjalan kommuunin järjestämiskysymyksiä tullaan kaikin puolin pohtimaan.

Kesäk. 12 p:nä oli Maanselässä Karjalan komitean seostuskokous, johon oli saapunut 650 työläistä ja talonpoika. Tov. Mäki selosti neuvostohallituksen päättöstä Karjalalle myönnetystä itsehallinnosta, Suomen ja Venäjän välisestä rauhankysymyksestä ja lahtari-Suomen anastus-pyyteistä. Kokouksessa hyväksyttiin päätöslause, jossa innostuksella tervehdittiin Karjalan työkansan kommuunin perustamista ja jyrkästi vastustetaan Karjalan lahtari-Suomeen liittymistä.